

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XXXVIII. De Mavia Saracenorum regina: & quomodo induiae inter Romanos ac Saracenos ruptae cum essent, renovatae sunt à Mose, qui Gentis illius Episcopus à Christianis fuerat ordinatus. Item ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

καὶ τὰς αὐτὰς πόλεις καὶ κώμαις ἐδίνεν πυθό-
μενῳ ἐξάλησ, τὴν πέρα μεμαθηκεν ὅσην
μαρτινοῖς οἰνοῖς γὰρ αὐτῷ τὸ εἰς τοὺς δέχομένους
χρηστούς ἔτελος σὲν γότθες, Φοβερός δὲ τοῖς
σταύλοις, οἷς ἐν ὅπλοις δεῖ παρεσκευασμένοις,
τὴν ρωμαϊκῶν ταγμάτων ἡμέλει καὶ ἡ τῆς
αὐτῶν εἰς σερέπαιαν Πτηλέαδης ἐκ τῆς Καθο-
ρημάτων πόλεων τε Σκαριμή, χειρούργοις εἰσε-
παρθένοις σφαλεῖς ἢ τὸ ἐπίποδον, καὶ αλιπών
την αἰνόχειαν, αὐτὸν διέτην κανταύλινόπολιν
δικεστήννα δὴ οὐκ τῶν ἑτέρων αὐτῷ χειρο-
πόλιων διαγωμός αἰανωχῆν ἐρχεν· εὐχώις δὲ
τελεσθανότῳ, αὐτοῦ εἰσελθεῖς εἰς τὴν αὐτὸν δέ-
χιν θεόδωρῷ, τῶν τὰ δρεῖς φερούντων
προσίστο.

A urbesque eorum & vicos vastare cœpe-
runt. Qua re auditā, Valens experi-
mento ipso didicit quantum errasset.
Nam cum sperasset Gothos, sibi qui-
dem ac subditis suis utiles, hostibus ve-
ro formidabiles futuros, utpote qui sub
armis semper præsto essent; Romanas
legiones neglexerit. Et pro tyronibus
qui ex urbibus & vicis Imperij Roma-
ni eligi solebant ad militiam, aurum exe-
git, sed spe sua frustratus, relictā Antio-
chiā Constantinopolim propere adve-
nit. Quo quidem tempore persecutio
contra Orthodoxos ab illo concitata,
velut quibusdam induciis interquievit.
Mortuo interim Euzoio, Theodorus in
eius locum subrogatus, Arianis illic præ-
fuit.

Κεφ. λη'.

Πρίμωντος τῆς ταῦτα Σαρακηνῶν Φυλάρχη, καὶ οἱ διελεύθεροι
οὐδὲν ρωμαῖον αποδοῦν, μωσῆιος ἐπιστολῇ αὐτοῖς τοῦ
χριστοῦ χειροτονεῖς αὐτάς ἀπέστολος ἡ θίγησον οὐδὲ πον-
τικάλιτον καὶ τοῦ σαρακηνοῦ, καὶ ποντικοῦ. Οὐαῖς καὶ οὐδὲ
ζωόμυρος οὐδὲν Φυλάρχης ζωήταντον
οὐρανοῖς.

Υπὸ δὲ τὸν αὐτὸν τέττον χρόνον, τελευτῆ-
ναι δὲ τοῦ Σαρακηνῶν Βασιλέως, αἱ
πολιτεῖς ρωμαῖοις αποδοῦν ἐλύθησαν μα-
καριῶντας ταῦτα γαμεῖν, τὴν ἡγεμονίαν τὸ ἔθνος
Πτηλεούπολτα, ἐδίνεν τὰς Φοινίκων καὶ παλαι-
στινῶν πόλεις, μέχει καὶ αὐγυντίων, Νέσυωνύ-
μων αναπλέοντες τὸν νεῖλον, τὸν δέρδειον καλέ-
μπρον κλίμασινέντων ἢν δὲ χριστὸν νομίζε-
ιαι ράδιον ὄπολεμον, οὐδὲν γυναικοῖς
διατικναζόμενοι· καρπεραῖν γὰρ καὶ δυοκα-
λυψόντον φασι θύεσθαι ρωμαῖοις ταύτην τὴν
μάχην· οὐδὲ καὶ τὸν ἡγεμόνα τῆς ἐν Φοινίκη
σεμιωτῶν, εἰς συμμαχίαν Πτηλαλέσαδης ίον
σεμιγὸν πάσις τὸν αὖτα τὴν ἔωτην ιππικῆς τε καὶ
πεζῆς σεριάδες· τὸν δὲ, γελάσιμον τὴν κλῆ-
πτην, καὶ διπομάχον ποιῆσαν τὸν καλέσαντα· Δι-
πομάχαμένων δὲ τοὺς μανίαν αἰνιστρα-
γεῖσαν, τεταπῖναι, καὶ μόλις διασωθῆναι
τῶν διηγεμόνων τῶν παλαιστινῶν καὶ Φοινί-
κων τραμιωτῶν οὐδὲν εἶδεν αὐτὸν κινδυνεύοντα,
μηρὶς ὑπὸ τῆς μάχης καὶ τὴν αὐτὸν φέρεται-
ζεν εὑθεῖς ἐνόμιστε τερσοτροχαμών τε οὐσιόν-
τοις Βαρβάρεσσι, καὶ ταῦτα μην καιροῖς ἐδω-
κεν αἰσθανέσθαι Φυγῆς· αὐτὸς δὲ τὸν πανα-
χωρῶν, εἰ τοῦ Φεύγειν ἐτόξευε, οὐδὲν τολε-

CAPUT XXXVIII.

De Mavia Saracenorum regina: & quo-
modo inducia inter Romanos ac Saracenos
rupta cum essent, renovata sunt à Moze,
qui Gentis illius Episcopus a Christianis
fuerat ordinatus. Itcm narratio de Ismaeliti-
s & Saracenis, & de Diis illorum: Et qua-
liter opera Zocomi illorum Phylarchi, Chri-
stum colere cuperint.

Sub idem tempus mortuo Saraceno-
rum rege, soluta sunt eorum fœderatione
cum Romanis. Ejusque uxor Mavia quæ
principatum Gentis illius administrabat,
urbes Provincias Phœnices ac Palæstinæ
vastavit, ad Aegyptios usque progressa
qui regionem Arabiam dictam incolu-
lunt, sitam ad lœvum latus Nili aduerso
flumine naviganti. Neque vero id bellum
leve videri poterat, utpote quod à mu-
licere gereretur. Adeo enim alperum ac
difficile Romanis hoc certamen fuisse
ferunt, ut Dux militum Phœnices, Ma-
gistrum pedestris & equestris militiae
quæ erat in Oriente, ad opem sibi ferendā vocaverit. Et Magister quidem mili-
tum risit vocahem, & prælio cum inter-
esse veruit. Ipse vero acie instructa con-
gressus cum Mavia quæ copias suas ex ad-
verso ducebatur, in fugam versus, ægre fer-
vatus est à Duce militum Palæstinæ ac
Phœnices. Hic enim cum Magistrum in
discrimine versari cerneret, stultum esse
existimavit, extra prælium sicut ille jul-
ferat, manere statimque accurrens, Bar-
baris se objecit, ac magistro quidem
tuto fugiendi opportunitatem præbuit.
Ipse vero sensim pedem referens, in
ter fugiendum tela jaciebat, hostesque

T r t t i j

incumbentes sagitis repellebat. Hac ita gesta multi ex earum regionum incolis etiamnum commemorant: Et apud Saracenos vulgo cantibus celebrantur. Porro cum bellum ingravesceret, legatos de pace ad Maviam necessario mittendos esse Romani decreverunt. At illa legatis ejus rei causam missis, foedus cum Romanis percussuram se prorsus, ut ajunt, negavit, nisi Gentis sua ordinaretur Episcopus Moses quidam, qui tum temporis in vicina solitudine philosophabatur; vir tum ob vitam sanctitatem, tum ob divina signa atque miracula illustris. Itaque duces militum, qui hæc Imperatori nuntiaverant, accepta ab eo potestate, Mo-
sen illico comprehendunt, & ad Lumi-
cum perducunt. Moses vero præsen-
tibus Magistratibus & plebe quæ conflu-
xerat, sic Lucium alloquitus est. Su-
stine: neque enim dignus sum qui Epi-
scopi nomen ac dignitatem geram.
Quod si mihi quamvis indigno, munus
hoc injungit Deus, testor Creatorem
cœli ac terræ, te nunquam manus hasce
cæde ac sanguine sanctorum virorum
maculatas, mihi impositurum. Cui
respondens Lucius: si meam fidem, in-
quit, ignoras, injuste agis, quin me ante-
quam noveris, averseris. Quod si à
quibusdam calumniatoribus accepisti,
audi nunc ex me ipso, & judex esto eo-
rum quæ dicuntur. Tum Moses: at-
enim, inquit, satis manifesta mihi vi-
detur fides tua. Episcopi enim, Pres-
byteri ac Diaconi, qui in exilio & in
metallis miserè vexantur, testes sunt
qualis illa sit. Hæc igitur esse censes
tuæ de Deo opinionis indicia, quæ prot-
rus aliena sunt à Christo, & ab iis qui
recte sentiunt de divinitate. His dictis,
cum jurandum adjecisset, nunquam
se sacerdotium suscepturn esse, si Lu-
cius manum ipsi imponere vellet, Ma-
gistratus Romani, rejecto Lucio, Mo-
sen ad Episcopos in exilio degentes
deduxerunt. A quibus ordinatus Epi-
scopus, perrexit ad Saracenos. Cumque
eos amicos ac benevolos reddidisset
Romanis, mansit apud illos sacerdotali
fungens munere, & multos ad Christi
fidem traduxit, cum per paucos ibi fide-
les reperisset. Quippe hæc Gens ab
Ismæle Abrahæ filio originem du-
cens, vocabulum quoque accepit: eos
que antiqui ab auctore generis Ismaë-
litæ nominarunt. Verum ut probrum

A μίρις ἐπικειμένης αἰτητέοι τοῖς τοξεύμασι
ταῦτα ὃ πολλοὶ τῶν τῆς θεοφόρων εἰσι
νεὶ διπομημονέστατοι τῷδε τοῖς τοξεύμασι
καὶ οὐδὲν εἶνι ἐπιτελεῖν Θεοῖς πολλαὶ μηδε-
καῖον ἐδόκει τῷδε εἰρήνης περιβεντοῦ
τοῖς μανίαν τὴν ὃ λόγος τοῖς φέρεται
περιβεντοῦσιν αἴνικρος αἰτητέον τὰς τεχνές
ρωμαίας αποιδάς, εἰ μὴ τοῖς τοξεύμασι
χομένοις ἐπισκοπῷ χειροτονεῖν μονα-
τίς, οὐ τῇ πέλας ἐρήμω τηλευτᾶς φίλος.
Φῶν δινέ διπολλοῖς δρεπέσι, σημείων τε διπολλοῖς
B τῷδε τοῦ ζεψιανοῦ πρόξενον ἐπισκοπῷ ἐπισκο-
πέτες ὃ τῷδε τοῦ Βασιλέως οἱ τάδε μηδενι-
ατες τῶν τεραποντῶν θεομόνες, συλλαμβά-
νοτὸν μωσῆν, καὶ τῷδε τὸν λέπιον ἀγρεῖν
οὐ, ταρότων δεχόντων καὶ Φασιεύοντος
πληθεῖς, ἐπίχρες, ἐφοι ὡχέοις τε γαρέας
Φέρεν δεχιερέως ὄνομα καὶ πρώτην ἀγέιαν
οὐδὲν οὐ πρώτην ἀναξίων οὐδὲ μοι τέτοιο
νεύοι Θεοῖς, μαρτύρους τὸν θεατὴν γῆσθε
μιεργὸν, οὐδὲ τὰς σαρκας διπολαῖς μη
χειρεῖς, ἀματινοῖς λύθρῳ τεφυρμοῖς
ἀγίων αὐθόρων ταῦλασθεντὸν λόγιον, εἰ μὴ
C οὖτις, φυσιοῖς τὴν ἐμὴν πίσιν, οὐ δύνα-
τοιεῖς, πειν μαθεῖν διποτρεφόμενοι ἐπιδι-
αλλόντων πινῶν, αὔγε δὴ καὶ νῦν αἰχθεταί
ἐμοι, καὶ κεῖται θυρά τῶν λεγομένων αἱ
ἔμοι γε, ἐφοι μωσῆς, λίαν Σαφῆς φάινεται
σὴ πίσις καὶ μαρτυρεῖσιν ὅποια πὲ εἴτε, ἐπισκο-
πίοι τε, καὶ περιβεντοῦσι, διάκονοι, οὐ περι-
είαις φυγαῖς καὶ μελαλοῖς ταλαιπωρεύοντοι
ταῦτα εν πεινῇ θεονομίζεστα γνωσματαί
πανιελῶς εἶνι ἀλλότερα Χειρεῖς τῶν ὄρθων
D πεινῇ θεονομίζοντων ἐπεὶ οὐ τοιαῦτα λέγεται
ἐπώμυνο, μήτε λεπτίς χειροτονεῖται ταῦτα
χειρεῖς τὴν ιερωσύνην, τῷδε πάρανοι λέπιοι
ρωμαίων ἀρχοντες, ἀγύντοις μωσῆν τῷδε
οὐ φυγαῖς ἐπισκόπες ταρέων ἀντιχείων
εἰσι, οὐδὲ τοῖς Σαρακηνοῖς ἀλλάζουσι
ἀντὶ τοῦ φωματοῦ, αὐτοῖς διῆχοι ιερωμένοι
πολλάς χειρισταῖσι ταρεσκεύαστε, καμιδοῖς
οὐλίγκας εὑρῶν Φόργυματοι μελαχόντες τοῦ
γὰρ τὸ Φύλον διπολλοῖς Ισμαῖλ Φέλλοις πα-
δοῖς τὴν δεκτὴν λαβόν, Εἰ τὴν περιπογεῖσαν
εἶχε, καὶ ισμαλίτας αὐτοῖς οἱ δεκτοί διπολλοῖς πα-
δοῖς περιπάτοες αὐόμαται διποτρεφόμενοι.

τε νόθου τὸν ἔλεγχον, καὶ τῆς Αἴγας τῆς Αἰγαὶ μητρὸς τῶν δυσχύνειν, δούλη γὰρ, Σαρρακιώτες σφᾶς ὀνόμασαν, ὡς ἀπὸ Κάρρας τῆς Αἰγαῖαν γαμεῖσθαι Σαρρακίας· τοιετον δὲ τὸ γένος ἔλκοντες, ἀπαγτεις μὲν ὄμοιως ἐβερίους πατέρεμνον¹), καὶ ψείων κρεῶν ἀπέχονται, καὶ αὐλαὶ πολλὰ τῷ πατὶ αὐτοῖς ἔθνον Φυλάπτεσθαι. τὸ μὴ πάντα Θησηὸς αὐτοῖς πολιτεύεσθαι, καὶ τοῦ λεγατέον, ἢ ταῖς Θησιαῖς τῷ πολεῖ εἴθνων² μάστης τε γὰρ πολοῖς ὑπερεγγένεις χρηστοῖς, μόνοις τοῖς ἐξ αἰγυπτίων ἐξελθοῦσιν εὑροθεῖσται. καὶ οἱ περιστοικήντες αὐτοῖς ὡς αἴγαν δειπιδαιμονες ὄντες, ὡς εἰκὼς διέφερον τὴν Ἰσμαὴλ πατερῶν ἀγωγὴν, καθ' ἣν μόνης ἐποιεύονται οἱ πατέραις ἐρεψοις πολιτεύεσθαι τῆς Εμαῶτας νομοθεσίας, ἀγράφοις ἔθεος κεχεριμένοις ἀμέλει τὰ αὐτὰ δαιμόνια τοῖς ὄμορφοις εἴσεσθαι, καὶ αὐτοπλοῖς αὐτὰ πυρβλῆς καὶ ὄνομαζοντες, ὃν τῇ περὶ οὐτὸν πέλας ὄμοιοτητα τῆς θρησκείας, τὸ αἴπον εδείκνυνον τῆς αὐτοποίησεως τῷ πατερῶν νόμῳν διὰ δὲ φιλεῖ, χρέοντος πολὺς Θησιαῖς οὐτοῖς παρέδωκε τὰ δὲ περιεργεῖσθαι πατέραις αὐτοῖς ἐποίησε μηδὲ ταῦτα τινες αὐτῶν συγγενόμορφοι ιονδαῖοις, οὐαθον αἴφ' ὧν ἔχουνται³ καὶ ἡπτὸν τὸ συγγένεις ἐπανῆλθον, καὶ τοῖς ἑβραιοῖς ἔδει καὶ νόμοις ποστέθεντο. ἐξ ἐκείνης τέ τολοὶ πατὶ αὐτοῖς εἰσέπι καὶ νοῦ ιδαῖος ζῶσιν⁴ καὶ πολλὸν δὲ τῆς παράστησις, καὶ χειτιανίζειν πρέσαν⁵ μετέχον δὲ τῆς ἐν Χειτιώ πίσεως, ταῖς συντομαῖς τῷ περιστικέντω αὐτοῖς ιερέων καὶ μοναχῶν οἱ ἐν ταῖς πέλασ ἑρμηνεῖς ἐφιλοσόφων, οἵ βιβλίοις καὶ θαυματεργεύντες λέγεται δὲ τότε καὶ Φυλάων ὅλων χειτιανισμὸν μεταβαλεῖν, ζοκόμου τὲ ταύτης Φυλάρχου⁶ αἵτιας τοιασδε βαπτισθέντο⁷. ἀπαίτησ ὧν, κατὰ κλέος ἀδρὸς μοναχοῦ ἥλθεν αὐτῷ σωτηρίας γένος, καὶ τῷ συμφορῶν ἀπωθήσεται πολλὸν γάρ εἰς παιδοποιία Σαρρακιώτος, οἷμα δὲ καὶ πᾶσι Βαρβάροις.

T t t i i j

Monachus vero illum bono animo esse A
jussit, & oratione facta, hominem dimisit,
pollicitus Filium ipsi nasciturum esse, si
in Christum vellet credere. Postea vero
cum Deus promissum re ipsa exhibui-
set, & filius Zocomo natus esset, tum
ipse sacramentum Baptismi accepit, &
subditos suos ad idem suscipiendum ad-
duxit. Atque ex eo tempore Tribum
illam felicem ac numerosam fuisse per-
hibent, Persique ac reliquis Saracenis
formidabilem. Quo igitur modo Sar-
aceni ad Christi religionem primum con-
versi sint, & de primo illius Gentis Epi-
scopo, hæc sunt quæ accepimus.

B οὐτοῖς τε ζόκομος ἐμυθη, καὶ σὺν αὐ-
τῷ ἐπὶ τετοῦγαχρὶ ἔξικεν τεταύτην
Φυλὸν γνέαδος Φασιν ἐνδαιμονὰ καὶ πολὺν.
Ὥρωπος, πέρας τε ἡ τοῖς ἄλλοις Σαρ-
ακηνοῖς Φοβεράν· ὃν μὴν δὴ τεόπον Σαρακηνο-
τὴν δέχηντος χειτιανισμὸν μετέβαλε, καὶ
οἵσις θεὶς Σπεώτη παρ' αὐτοῖς ἐποκοπήσα-
το παρειλίφαμεν, ὁδεέχει.

CAPUT XXXIX.

*Quomodo Petrus Romare versus, Ecclesias
Ægypti remoto Lucio obtinuit, & de Valen-
tis expeditione in Gothos.*

C Äterum in singulis civitatibus, hi
qui Nicæna Synodi doctrinam tue-
bantur, animos refumere cœperunt :
principue vero in Ægypto Alexandrini,
qui, cum forte Petrus eo tempore ab
urbe Roma reverlus esset cum literis
Damasi, quibus & Nicæni Concilij de-
creta, & ordinatio ipsius confirmabatur,
Ecclesias ei tradiderunt. Lucius ve-
ro inde expulsus, Constantinopolim
navigavit. Verum Imperator Valens
aliis curis distentus, ut credibile est, istis
vindicandis haudquam vacare potuit.
Nam simulatque venit Constan-
tinopolim, populus enim suspectum at-
que invisum habere cœpit. Quippe
Barbari, Thraciā vastata, usque ad sub-
urbana regiæ urbis progressi, jam mœnia
ipsa oppugnare nemine obſidente ag-
grediebantur. Ob hæc civitas indigna-
batur, & Imperatorem in crimen voca-
bat, quod adversus hostes obviam non
prodiret, sed bellum differret. Rumores
que spargebant, hostes ab illo evocatos
adductosque esse. Denique cum Cir-
censes ludos spectarent, aperte contra
eum vociferati sunt, quod tempubicam
neglectui haberet : & arma sibi dari po-
poscerunt, tanquam ipsi cum hostibus
pugnaturi. His igitur contumelias affec-
tus Valens, adverlus Barbaros signa mo-
vit : minatoque est se, si rediret, penas
de populo sumpturum esse, tum ob illas
contumelias, tum quod ante Procopij
tyranni partibus se se adjunxit.

Κεφ. Αθ.

Ο τι επανθῶν Πέτρον ἐν βόμβῃ, τας τῆς αἰγαλεῖας ἐργα-
τισθεὶς, λακίν αὐτοῦ Καρτονή, καὶ φέρει τὰς καὶ οὐδὲν εἰ-
στρινας εἰς δύσιν μελέτητο.

O Γέ καὶ πόλιν τὸ δόγμα τῆς τοικαὶ¹
σωμόδεις ζηλεύθεις, πάλιν αἰεβαροί,
καὶ μάλιστα οἱ κατ' αἴγυπτον ἀλέξανδροι
ἐπανελθόντες ἐπὶ τότε Πέτρῳ δόπον τὸ βόμβην
γραμμάτων δαμάσος, τά τε σὲ τοιαὶ ο-
ξαῖς, καὶ τὴν αὖτε χειρονίαν κυριότι,
παρέδωκαν τὰς ἐκκλησίας· οὐδὲ λέπιο
ζεσταθεῖς, ἐπὶ τὴν κωνσταντινopolitanη-
πλαστεν· ξάλης ἐπὶ θασιτόδεις εἰς είσος, οἱ
Φεργύτοις γνώμονος ἐπεξείναν τέτοις χρὸν
σκηνῆροι αἷμα γόνκεν εἰς Τὸν κωνσταντινοπόλιν,
ἐν τῶνοια πολλῆς μίσει ἐγένετο στρατοβό-
μος· οἱ γνώβαρειοι τὴν θρακίην δημοσιεύσαντο,
καὶ μέχει τῶν περιστέων ηδη περιθεσθεῖς,
καὶ αὐτοῖς τείχεσι μιθεύσαντο καλύπτοντο· Θα-
σαῖς επεξείρεν· ἐπὶ τέτοις οὐχιλεπί-
πόλις ἐφερε· Σὲ τὸν θασιτόα στι μὴ αἰτεῖσθαι,
αλλὰ αἰνεῖσθαι πολεμεῖν, σὲ αὐτοῖς ἐποιεῖσθαι·
καὶ ἐλογοποίην, ως αὐτὸς οὖτος πολεμεῖ
ἐπάγοισθαι· τελθυμῆνος ἐπὶ τὸν παπορούν
Θεάμφων, εἰς τὸ Φανερὸν αὖτε κατέβοισθαι· οι
τὰ κοινὰ περιγματα τοιούτων, καὶ οπα-
ντεν, ως αὐτοῖς πολεμοῦσθαι· οἱ γέναλης ισε-
θεῖσι, ἐπεις εὔτευσε τοῖς Βαρβαροῖς ἕπειλκος
ἐπὶ τὸν Τασσρέψη, Ιμωρόσειν αἰταῖ, τὸν τε
νέρεων Σδήμια, καὶ ὅτι περότερον προκοπία
τυρεύνω προσέθεντο.